

Afgjort den 27. oktober 2016

4

Uddannelses- og Forskningsministeriet. København, den 27. september 2016.

- a. Uddannelses- og Forskningsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at dekommissioneringen af Hot Cell anlægget fortsættes med en forhøjelse af totaludgiften fra 23 mio. kr. til 45 mio. kr., svarende til en samlet forhøjelse på 22 mio. kr. i 2016-2020.

Udgiften på 12,5 mio. kr. i 2016 finansieres af de på Uddannelses- og Forskningsministeriets opførte reserver til dekommissioneringsopgaver på § 19.11.79. Reserver og budgetregulering.

- b. *Baggrund*

Folketinget gav ved beslutning af 13. marts 2003 om afvikling af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø (B 48) sit samtykke til igangsættelse af dekommissioneringen af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø i regi af Dansk Dekommissionering (DD) inden for en tidshorisont på op til 20 år.

Hot Cell anlægget var en del af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø, der blev brugt til undersøgelser af eksperimentelt bestrålet uranbrændsel og håndtering af andre stærkt radioaktive emner. Anlægget er opbygget af en række indelukkede og stærkt forurenede celler omgivet af 1,7 meter tykke betonvægge. Hot Cell anlægget var i brug i perioden 1964-1989, hvorefter en delvis dekommissionering blev foretaget. Finansudvalget gav ved akt. 152 af 4. juni 2008 sin tilslutning til dekommissioneringen af den restende del af Hot Cell anlægget inden for en økonomisk ramme på 20,5 mio. (2008-pl) kr. svarende til 23,0 mio. kr., (2016-pl).

I forbindelse med detailplanlægningen af dekommissioneringen af Hot Cell anlægget har det vist sig at erfaringerne fra tidligere dekommissionering af andre anlæg på Forskningscenter Risø ikke i alle henseender har kunnet overføres til projektet. Det har endvidere kun i meget begrænset omfang været muligt at bygge på erfaringer fra lignende arbejder i udlandet. Arbejdet har blandt andet været kompliceret af det høje radioaktivitetsniveau i cellerne, som har betydet, at det ikke har været muligt at arbejde inde i cellerne, før den kontaminerede maling er fjernet, som også beskrevet i akt. 14 af 14. november 2013.

Opgaven med fjernbetjent grovrensning inde i cellerne blev i 2009 udbudt som en totalentreprise. Dette udbud viste sig væsentligt dyrere end forudset af Dansk Dekommissionerings rådgiver. Derfor valgte Dansk Dekommissionerings at løse opgaven med interne ressourcer. Det specialudstyr, som skulle anvendes til grovrensningen, kunne først anskaffes efter store vanskeligheder. Herefter stødte

projektet ind i en række praktiske problemer, idet det under den praktiske afprøvning af det indkøbte udstyr viste sig, at pladsforholdene omkring Hot Cell anlægget ikke tillod at gennemføre en forsvarlig dekommissionering i henhold til den oprindelige plan. Hot Cell bygningen rummer ud over selve Hot Cell anlægget også lokaler for DTU-Risø.

Som konsekvens af ovenstående udfordringer er der i årene 2008 til medio 2012 udført en række indledende arbejder og foretaget anskaffelser, mens hovedopgaven – afrensning af cellerne – ikke er blevet påbegyndt.

Siden 2012 har udførelsen af projektet været stoppet, imens Dansk Dekommissionering har undersøgt mulige løsninger og udarbejdet en revideret plan for dekommissioneringen. Den reviderede plan for dekommissioneringen indebærer, at pladsproblemerne løses ved, at de medarbejdere fra DTU-Risø, som hidtil har holdt til i Hot Cell bygningen i stedet midlertidigt placeres i lejede pavilloner. Planen forudsætter tillige, at et indkøbt ventilationsanlæg ombygges og placeres inde i bygningen.

Den reviderede projektplan ligger inden for rammerne af de nukleare tilsynsmyndigheders godkendelse af den oprindelige projektbeskrivelse for dekommissionering af Hot Cells fra april 2008.

Der er i 2015 og 2016 gennemført de sidste forberedende arbejder i forhold til den nye løsningsmetode, så den lever op til internationale standarder på området.

Økonomiske konsekvenser

Projektet har indtil nu holdt sig inden for den i medfør af akt. 152 af 4. juni 2008 godkendte ramme på 23 mio. kr.

Dansk Dekommissionering har dog med udgangspunkt i den ændrede løsningsmetode måttet foretage en revurdering af projektets omkostninger og tilknyttede risici. Vurderingen er baseret på dels markedsundersøgelser af priser på udstyr og værktøjer, dels erfaringer fra økonomien i tidligere projekter. Den økonomiske ramme for dekommissioneringsprojektet er nu estimeret til at være 45,0 mio. kr.

Der er ved udgangen af 2015 brugt 17,9 mio. kr. til projektet, hovedsageligt til forberedende arbejder.

De forventede udgifter til dekommissioneringen af Hot Cell fordeler sig nu således:

	Forbrugt 2008-2015	Budget 2016-2020	Total
Anskaffelser.....	7,3	5,5	12,8
Bygningsændringer.....	4,7	1,0	5,7
Rådgivning/ekstern bistand.....	1,8	7,3	9,1
Sikkerhed, service og vedligehold.....	0,7	5,3	6,0
Diverse udgifter til anskaffelse mv.....	3,4	8,0	11,4
I alt.....	17,9	27,1	45,0

Det opdaterede budget bygger fortsat på en antagelse om, at det er muligt at nedrense bygningen til greenfield inklusive rensning af skjulte rør mv. Nedrensning til greenfield betyder, at alle radioaktive dele er fjernet, mens selve bygningerne ikke behøver at blive revet ned. Sidstnævnte forudsætter, at alle målinger viser, at bygningerne kan frigives til andet brug. Dermed undgås mere radikale indgreb i cellerne eller bygningen, herunder en nedrivning af hele bygningen, som vil udgøre en væsentlig ændring i projektets forudsætninger. Det er Dansk Dekommissionerings vurdering, at det er meget usandsynligt, at mere radikale indgreb, herunder en nedrivning af hele bygningen vil være nødvendig.

Der er i budgettet i et vist omfang taget højde for uventede forekomster af radioaktivt materiale i skjulte rør, som ikke kan inspiceres på nuværende tidspunkt, men først når der bliver mulighed for personindgang i cellerne efter grovrensningen. Dansk Dekommissionering skønner således på bag-

grund af de nye budgetforudsætninger, at de samlede omkostninger til dekommissionering af Hot Cell for årene 2016–2020 vil udgøre i alt 27,1 mio. kr. Den overordnede usikkerhed i forhold til de 27,1 mio. kr. skønnes som i det oprindelige budget at være på + 15 / - 15 pct.

Der er ikke inkluderet omkostninger forbundet med den langsigtede deponering eller mellemlagring af det radioaktive affald. Den langsigtede løsning for det nukleare affald på Risø indgår ikke i dekommissioneringsprojektet og finansieres derfor udenfor de afsatte bevillinger til dekommissionering.

Projektet, inklusiv de nukleare tilsynsmyndigheders frigivelse af den tilbageværende bygning og området, forventes tilendebragt i 2020.

Den samlede afløbsprofil for 2008-2020 på 45,0 mio. kr. forventes nu fordelt således:

Allerede afholdte udgifter 2008-2015.....	17,9 mio. kr.
2016.....	12,5 mio. kr.
2017.....	8,5 mio. kr.
2018.....	2,9 mio. kr.
2019.....	2,2 mio. kr.
2020.....	1,0 mio. kr.
I alt.....	45,0 mio. kr.

Udgifterne afholdes inden for den samlede afsatte bevilling på § 19.11.79.70. Reserve til dekommissioneringsopgaver, hvilket indebærer, at der i 2016-2020 overføres yderligere 22 mio. kr. fra 19.11.79.70 Reserve til dekommissioneringsopgaver til § 19.51.03. Dansk Dekommissionering. I 2016 overføres 12,5 mio. kr., i 2017 overføres der 8,5 mio. kr. og i 2018 overføres der 1,0 mio. kr.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret specificeres således:

§ 19.11.79. Reserver og budgetregulering	
70. Reserve til dekommissioneringsopgaver	
49. Reserver og budgetregulering.....	-12,5
§ 19.51.03. Dansk Dekommissionering	
10. Almindelig virksomhed	
22. Andre ordinære driftsomkostninger.....	12,5

c. Aktstykket forelægges nu, idet projektets totaludgift er øget med 22 mio. kr., og da det af anmærkningerne til § 19.11.79.70. Reserve til dekommissioneringsopgaver fremgår, at den foreslåede disposition først kan gennemføres efter særskilt forelæggelse for Finansudvalget.

e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at dekommissioneringen af Hot Cell anlægget fortsættes med en forhøjelse af totaludgiften fra 23 mio. kr. til 45 mio. kr., svarende til en samlet forhøjelse på 22 mio. kr.

Udgiften på 12,5 mio. kr. i 2016 finansieres af de på Uddannelses- og Forskningsministeriets opførte reserver til dekommissioneringsopgaver på § 19.11.79. Reserver og budgetregulering, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016 opføres følgende:

	<u>Udgift</u>
§ 19.51.03. Dansk Dekommissionering	12,5 mio. kr.
§ 19.11.79. Reserver og budgetregulering	-12,5 mio. kr.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 27. september 2016

ULLA TØRNÆS

/ Pernille Ulrich

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 27-10-2016